

Čís. 15653.

Ustanovení čl. 296 obch. zák. předpokládá, že kvitance je pravá a podepsána osobou oprávněnou.

Dlužník, který platil přínosci nepravé kvitance, zprošťuje se tím dluhu jen, mohl-li důvodně míti za to, že kvitance je pravá.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1936, Rv II 1202/34.)

Proti žalobě, již se žalující firma domáhá zaplacení kupní ceny za vyssavač dodaný žalovanému, namítal žalovaný, že dluh zaplatil Josefu M-ovi, který přinesl s přístrojem kvitanci žalující firmy a kterého byl proto žalovaný oprávněn pokládati za zmocněného, aby přijal placení (čl. 296 obch. zák.). Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Ustanovení čl. 296 obch. zák. předpokládá, že osoba, již bylo placeno, přinesla kvitanci pravou, podepsanou osobou oprávněnou. V souzeném případě byla kvitance podepsána osobou neoprávněnou. Aby žalovaný dosáhl účinků řádného zaplacení kupní ceny pro žalující stranu, musil by dokázati, že mohl důvodně míti za to, že kvitance jest pravá, že tedy platil osobě zmocněné věřitelem, že při zkoumání oprávnění přínosce kvitance použil potřebné opatrnosti. Po této stránce správně odůvodňuje odvolací soud, že při zkoumání kvitance jest nápadné, že kvitance jest pod razítkem firmy podepsána jen jménem cestujícího, jenž ujednal koupi, kteréžto jméno úplně stejně napsal tento vedle s připojením čísla telefonu. Poněvadž pak na propisu objednávky, který byl odevzdán žalovanému, jest nápadně vytištěno, že zástupci žalující firmy nejsou oprávněni přijímati peníze pro firmu, měl býti žalovaný tím opatrnější. Neomlouvá ho, že nečetl objednávku, protože jednal v chvatu. Vždyť ode dne objednávky (5. února 1932) do dne dodání přístroje (10. února 1932) měl možnost si přečísti objednávku a řídit se podle ní. To ho mělo přiměti k tomu, aby žádal od Josefa M. doklad o rozsahu jeho plné moci. Této opatrnosti měl dbáti, i když byla kvitance napsána na papíru firmy žalující strany a opatřena jejím razítkem, protože rozhodující jest podpis. Nezachoval-li v souzeném případě, kde právě podpis pod razítkem jest tak nápadný, potřebné opatrnosti, nemůže se odvolávati na svou důvěru při placení.

Čís. 15654.

Částka připadající na zvýšení převodního poplatku podle § 80 popl. zák. pro opožděné ohlášení smlouvy nepožívá přednostního práva na nemovitosti.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1936, R I 1259/36.)